

бутнім фахівцям адекватно сприймати та орієнтуватись у сучасному інформаційному потоці, правильно розуміти найактуальніші питання розвитку агропромислового виробництва.

Вимушені констатувати, що існуюча система освіти є досить формалізованою, недостатньо використовує інтерактивні методи, не дає можливості отримати досвід практичної роботи, вдосконалити професійні уміння та навички. В процесі підготовки магістрів необхідно активніше застосовувати такі системи навчання, які передбачають отримання студентами функціональних навичок з урахуванням галузевих особливостей.

На наш погляд, надзвичайно актуально і важливо стимулювати і розвивати у студентів інтерес до обраної професії. На думку спеціалістів у галузі соціальної психології управління, засвоєння навчального матеріалу, тобто його запам'ятовування та правильне тлумачення на 80 % ґрунтується на візуальному сприйнятті. Результати досліджень свідчать, що при залученні учасників навчального процесу в практичну активну діяльність засвоюється понад 80 % навчального матеріалу.

Керуючись цими міркуваннями, ми вважаємо, що особливо корисним для активізації навчального процесу та формування професійних компетенцій студентів є проведення виробничих екскурсій. З метою поглиблення і розширення знань студентів у галузі агропромислового виробництва на кафедрі економіки агропромислового виробництва при викладанні дисциплін активно впроваджують поїздки студентів в аграрні, агропромислові, переробні підприємства Києва та Київської області.

Багаторічний досвід кафедри свідчить, що підтримання тісної взаємозв'язку наукової діяльності з виробничим процесом сприяє ознайомленню з методами виробництва, передовим досвідом кращих підприємств агропромислового комплексу. Виробничі екскурсії покликані розширити дослідницьку діяльність як викладачів, так і студентів. Майбутні фахівці під час виробничих екскурсій знайомляться із сучасною технікою, технологією, організацією виробництва та праці, особливостями функціонування підприємства.

З метою практичного засвоєння набутих теоретичних знань, розширення професійного світогляду майбутні економісти під час вивчення дисципліни «Менеджмент персоналу» мають можливість відвідати головний завод корпорації «Оболонь» у м. Києві. На підприємстві встановлено найсучасніше обладнання, яке дозволяє бути першими за рівнем технічного оснащення не тільки в Україні, але й у Європі. При виробництві продукції застосовуються практично безвідходні технології. Основні виробничі функції автоматизовані, на підприємстві дотримуються найсуворіших стандартів якості продукції та високого рівня організації усіх виробничих процесів. Проведення виробничої екскурсії сприяє активізації пізнавальної діяльності та підвищенню професійних та особистих компетенцій майбутніх фахівців.

*Мельничук В. В., к.е.н., доцент
кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК*

СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK І ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У СТУДЕНТІВ

Сучасні умови суспільного розвитку України потребують переходу вищої школи на нову концепцію підготовки майбутніх спеціалістів, удосконалення їх якості, інтегрування, підвищення рівня професіоналізму, компетентності, інтелектуальної культури бухгалтера. Тому проблема організації навчального процесу вищої школи як умотивованого керування професійним саморозвитком є своєчасною і актуальною.

Компетентність є результативно-діяльнісною характеристикою освіти. Професійна (фахова) компетентність — вид компетентності, що характеризує особистість у контексті виконання нею професійних обов'язків. Специфіка структури професійної компетентності бухгалтера (економіста) полягає в урахуванні професійно значущих якостей особистості.

Професійна компетентність економіста характеризує його здатність виконувати професійні задачі діяльності на основі фахових знань і умінь, що інтегруються з розвитком особистісних професійно значущих якостей, серед яких провідними є комунікативність, уміння застосовувати нормативно-правову базу при відображенні інформації та прийнятті управлінських рішень.

Професійна компетентність бухгалтера формується емпіричним шляхом або в процесі цілеспрямованого навчання у вищому навчальному закладі, де особистість поступово оволодіває фаховими компетенціями.

Основними етапами формування професійної компетентності бухгалтера умовах навчання є: адаптаційно-орієнтувальний, під час якого відбувається усвідомлення і осмислення вибору про-

фесії, корекція ціннісних пріоритетів, оволодіння мета- та спеціальними вміннями учіння; змістово-рефлексійний, у процесі якого здійснюється набуття знань і професійних умінь, їх осмислення, розкриття індивідуальних особливостей і розвиток на їхній основі професійно значущих якостей особистості; практико-перетворювальний, під час якого відбувається інтеграція у педагогічне середовище та творча самореалізація.

Як свідчить практика і психолого-педагогічні дослідження, науково-дослідна робота студентів вищих навчальних закладів сприяє поглибленню якості засвоєння матеріалу зі спеціальності, розширенню світогляду майбутніх фахівців, прищепленню навичок власного пошуку, удосконаленню власних професійних якостей, вихованню наукової та творчої ініціативи майбутніх фахівців.

Одна з провідних форм науково-дослідної роботи студентів — науковий гурток. Залучення студентів до роботи у наукових гуртках може починатись ще на молодших курсах. Викладачі провідних кафедр університету у тісному співробітництві із студентами старших курсів визначають зміст засідань, складають орієнтовний план роботи гуртку, призначають відповідальних за певні секції. Серед завдань, які ставляться перед студентами, варто зазначити підготовку доповідей і рефератів, виступи з результатами власних наукових пошуків на засіданнях гуртка або на наукових конференціях, написання наукових статей, рецензування і анотування наукових робіт тощо. Гурток може поєднувати членів групи, курсу, факультету, а іноді й усього університету.

Під керівництвом викладачів студенти готують доповіді, які обговорюють на засіданнях гуртка, заслуховували повідомлення про нову економічну літературу, інформацію про хід роботи гуртківців над окремими темами та виступи про досвід роботи кращих економістів міста і області. На підставі цих матеріалів виконувалися наукові роботи, які одержували визнання на студентських конференціях, диспутах.

Науково-дослідна робота студентів у економічному ВНЗ розпочинається з гурткової роботи на першому курсі. В подальшому дослідництво проводиться в інших формах, хоча й гурткова робота не припиняється. А от на першому курсі гурткова робота — якщо й не єдина форма НДР, то її питома вага найвища серед інших форм. Мета гурткової роботи полягає в тому, щоб запалити в студента вогник творчості, залучити до дослідницького підходу в усіх сферах його діяльності.

Безпосередні задачі гурткової роботи на 1 курсі: поглиблення знань з дисциплін фундаментальної підготовки за спеціальністю; розширення ерудиції студента як майбутньої особистості; визначення схильності студента до досліджень в тому чи тому напрямку.

У вирішенні першої з вказаних задач беруть участь студенти з визначеною позицією щодо своїх уподобань. Згідно з цими уподобаннями першокурсники удосконалюють свою підготовку і вбачають у цьому забезпечення умов реалізації своїх здібностей і можливостей. З прагматичної точки зору така діяльність корисна тим, що сприяє якіснішому засвоєнню навчального матеріалу і, як наслідок, отриманню високих оцінок під час контрольних заходів.

На старших курсах суттєво активізується науково-дослідна робота студентів у вигляді виконання курсових, дипломних і магістерських робіт, участі в наукових дослідженнях кафедр, олімпіадах, конкурсах тощо. Однак, і гурткова робота не припиняється, що зумовлюється і допитливістю студентів, які продовжують пошук своєї індивідуальної ніші реалізації здібностей, і необхідністю передачі досвіду студентам молодших курсів.

Таким чином, функціонування науково-дослідних гуртків при кафедрах ВНЗ є невід'ємною складовою науково-дослідної роботи студентів. Зазначене функціонування відбувається протягом всього терміну навчання, найбільша питома вага гурткової роботи припадає на молодші курси, особливо, перший. На старших курсах пріоритет віддається іншим видам науково-дослідної роботи, які можна вважати послідовниками гуртків.

*Мервенецька В. Ф., к. е. Н., доцент,
Самохвал С. П., ст. викладач,
кафедра обліку, аналізу і адиту в АПК*

НАУКОВА СКЛАДОВА У ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»

Структура та зміст навчальних дисциплін певною мірою визначаються розвитком науки та потребами практики. Наукова складова базується на впровадженні активних інноваційних технологій, сучасних фундаментальних та прикладних досліджень у навчальний процес.